

Zvuková stránka jazyka – 9. ročník

1. Urč zvýraznené spoluhlásky podľa znelosti:

most - _____

drozd - _____

človek - _____

vlna - _____

spievať - _____

jabloň - _____

kladivo - _____

pohár - _____

2. V slovách zakrúžkuj znelé nepárové spoluhlásky:

čajka, vrba, nohavice, mravec, ľava, jablko, počítač, tlačik, pokoj

3. V ktorej možnosti sú len slová so slabikotvornými spoluhláskami?

a.) vpravo, vlk, mĺkvo, traktor

b.) stĺp, krt, vĺča, slniečko

c.) slnko, vlak, plavba, kĺby

4. Slová rozdeľ na slabiky:

vysvedčenia - _____

ilustrácia - _____

5. Koľko mäkkých spoluhlások je v slove najtichší? _____

6. Určuj druh vety podľa obsahu a melódiu viet:

Dnes píšeme písomku z matematiky. - _____

Zatvorte okno! - _____

Kiežby som dostal z písomky jednotku! - _____

Poslal si už domácu úlohu? - _____

Dobrý deň! - _____

Koľko je hodín? - _____

Prídeš zajtra do školy? - _____

Nevyrušuj! - _____

7. Dopln do slov znelú párovú spoluhlásku:

me__, chlie__, kĺ__, bato__, nô__, zu__, mu__, je__, dáž__, sne__, mozo__, vo__, prú__,
obra__, su__, mosa__ (kov)

8. Zakrúžkuj hlásky, ktoré sa spodobujú:

pod stolom, výborný chlieb, papierová loďka, vytiahla koláče z pece, môj braček Jakubko, nízky chlapec, môj brat dobehol do cieľa, pod mostom, staval hrad, napadol sneh, podčiarknuť hlásky, cez prázdniny, zvieratá v lese, stojím pred školou, odkaz vo fľaši

9. Medzi prozodické vlastnosti reči patrí (viac odpovedí je správnych):

slová – sila hlasu – melódia – hlásky – tempo – dôraz - prízvuk – interpunkcia

10. Označ, či sú tvrdenia správne:

V slovenčine je hlavný prízvuk na poslednej slabike. ÁNO - NIE

Rozkazovacie vety majú klesavú melódiu. ÁNO - NIE

Tempo reči je rýchlosť, ktorou vyslovujeme slová. ÁNO - NIE

Dôraz je vo vete vždy na poslednom slove. ÁNO - NIE

11. Dopln:

_ ríd' k nám _olal Peter za Jurajom.

_ezačínaj zase s klebetami! _zval sa vedúci.

_ôjdeme povedal aspoň vám všetko stihnem ukázať

_rečo si sa poriadne neobliekol _nevala sa mama.

Starenka hovorí _rinesiem trochu slamy pre kravičky

12. Dopln cudzie slová:

h – pochonder, h – podróm, h – poterapia, k – nológia, k – nematografia, d – sgrafia,
d – skvalifikácia, k – klop, pol – grafia, pol – histor, pol – klinika, fen – l, n – lon, n – kel,
z – nok, ox – d , anal –za, s – ntéza, d – sharmónia, b – skvit, et – mológia,
ch – rurgia, k – netický, v – róza

13. Pravopisné cvičenie:

M__ško na hodine z__val od nud___. Na starob__lom hrade neďaleko B__tče žila krásna
pr__ncezná. V jazere sa r__chlo v__rila voda. Str__ko si pochutnával na koláčoch
__ r__bezlí. S__kork__ sa v z__me schovávajú do svoj__ch príb__tkov. V sobotu bolo
ve__mi s__chravé počasie. Ocko včera pr__b__jal klinec do sten___. V diaľke sme počuli
r__nčanie skla.

Zvuková stránka jazyka – 9. ročník - riešenie

1. Urč zvýraznené spoluhlásky podľa znelosti:

most - neznelá párová drozd - znelá párová
človek - neznelá párová vlna - znelá nepárová
spievať - znelá párová jabloň - znelá nepárová
kladivo - neznelá párová pohár - znelá nepárová

2. V slovách zakrúžkuj znelé nepárové spoluhlásky:

čajka, **v**rba, **n**ohavice, **m**ravec, táva, **j**abľko, počítač, **t**íčkik, pokoj

3. V ktorej možnosti sú len slová so slabikotvornými spoluhláskami?

a.) vpravo, vlk, mĺkvo, traktor

b.) stĺp, krt, víča, slniečko

c.) slnko, vlak, plavba, kíby

4. Slová rozdeľ na slabiky:

vysvedčenia – **vy-sved-če-nia** ilustrácia - **i-lus-trá-ci-a**

5. Koľko mäkkých spoluhlások je v slove najtichší? **3 (j, ť, š)**

6. Určuj druh vety podľa obsahu a melódiu viet:

Dnes píšeme písomku z matematiky. - **oznamovacia, klesavá**

Zatvorte okno! – **rozkazovacia, klesavá**

Kiežby som dostal z písomky jednotku! – **želacia, klesavá**

Poslal si už domácu úlohu? - **opytovacia, stúpavá**

Dobrý deň! - **želacia, klesavá**

Koľko je hodín? – **opytovacia, klesavá**

Prídeš zajtra do školy? - **opytovacia, stúpavá**

Nevyrušuj! - **rozkazovacia, klesavá**

7. Dopln do slov znelú párovú spoluhlásku:

me**d**, chlie**b**, kľ**b**, bato**h**, nô**ž**, zub**u**, mu**ž**, jed**ž**, dáž**ď**, sne**h**, mozog**g**, voz**z**, prúd**d**, obrad**z**, sud**d**, mosa**dz** (kov)

8. Zakrúžkuj hlásky, ktoré sa spodobujú:

pod stolom, výborný chlieb, papierová loďka, vytiahla koláče z pece, môj braček Jakubko, nížky chlapec, môj brat dobehol do cieľa, pod mostom, staval hrad, napadol sneh, podčiarknuť hlásky, cez prázdny, zvieratá v lese, stojím pred školou, odkaz vo fľaši

9. Medzi prozodické vlastnosti reči patrí (viac odpovedí je správnych):

slová – sila hlasu – melódia – hlásky – tempo – dôraz - prízvuk – interpunkcia

10. Označ, či sú tvrdenia správne:

V slovenčine je hlavný prízvuk na poslednej slabike. **ÁNO - NIE**

Rozkazovacie vety majú klesavú melódiu. **ÁNO - NIE**

Tempo reči je rýchlosť, ktorou vyslovujeme slová. **ÁNO - NIE**

Dôraz je vo vete vždy na poslednom slove. **ÁNO - NIE**

11. Doplň:

„Príď k nám!“ volal Peter za Jurajom.

„Nezačínaj zase s klebetami!“ ozval sa vedúci.

„Pôjdeme,“ povedal, „aspoň vám všetko stihnem ukázať.“

„Prečo si sa poriadne neobliekol?“ hnevala sa mama.

Starenka hovorí: „Prinesiem trochu slamy pre kravičky.“

12. Doplň cudzie slová:

h y pochonder, h i podróm, h i poterapia, k y nológia, k inematografia, d y sgrafia, d i skvalifikácia, k y klop, pol y grafia, pol y histor, pol i klinika, fen il, n y lon, n i kel, z i nok, ox i d , anal ýza, s y ntéza, d i sharmónia, b i skvit, et y mológia, ch i rurgia, k i netický, v i róza

13. Pravopisné cvičenie:

Miško na hodine zíval od nudy. Na starob_ylom hrade neďaleko Bytče žila krásna pri_ncezná. V jazere sa rý_chlo vírila voda. Strýko si pochutnával na koláčoch z_r_íbezlí. Sýkorky_sa v zi_me schovávajú do svoj_ich príby_tkov. V sobotu bolo veľmi sychravé počasie. Ocko včera pribíjal klinec do sten_y_. V diaľke sme počuli rinčanie skla.